

Krščanski pouk v Afriki.

Češčena Marija!

Minil je maj in pomladinske cvetke ne krasi več oltarjev preblazene Device! Pa oktober nas zopet najde pred prestolom Kraljice sv. rožnega venca, z molekom v roki, v srcu pa z gorečo željo, ovenčati Kraljico nebes s cvetkami, ki ne ovenejo in ki nikdar ne izgubijo svoje vonjave in svežosti. — Češčena Marija!

Češčena Marija! — Te besede nadangelove, ki se ponavljajo tisočkrat na dan, done pod svodom mogočne stolnice in pod streho ponižne cerkvice, v kočah kakor v palačah, na majajočih se tleh ladjinih, ki plovejo med morskimi valovi kakor na vršacih gorā. Glase se iz krščanskih ust v delu in trpljenju, v trenutkih veselja in v urah žalosti in solz!

Češčena Marija! — Ta pozdrav se dviga z zemlje kvišku kot izpreletevajoč krik med zdihovanjem ali kot

lahek šepet zahvalne molitve, ponavljajo ga duše čiste ko angel, pa tudi omadeževane, ki jim hoče Marija skazati svoje usmiljenje.

Ali mnogo glasov manjka v tem ogromnem zboru hvalnih in zahvalnih molitev: glasov onih, ki Marije, matere milosti ne poznajo ali nočejo poznati. Uboge duše! Tembolj pomilovanja vredni, ker ne spoznajo velikosti svoje reve!

Milijoni zamorcev pripadajo onim, ki jim je Mati božja neznana. Toda polja afriške zore; čakajo še le solnca milosti in žanjcev božjih, misijonarjev. Molimo za črnce — tudi oni so naši bratje.

Češčena Marija!

Zadnji dnevi Ebuno Dale ali: Sestradani prst.

Piše o. Dupeyron iz Jezusove družbe.

Konec.

Potem smo se podali k mizi. Kakšnih 20 minut je med tem prešlo, ne da bi nam kakšen šum od zunaj naznanil vrnitev obeh hlapcev. Ravno ko smo se hoteli vzdigniti, zaslišimo na dvorišču njune glasove, nato škripanje našega vozička, kateri se je zdel, da se premika. Brat Rosario leti takoj ven, da bi videl, kaj se godi; hlapca mu zakličeta, da vzameta kolce s seboj, da bi bolnika sem pripeljala, ker ne more niti jednega koraka sam storiti. Črez pol ure sta se vendar vrnila s kolcami, ki bi nam naj pripeljale našega novega hišnega tovariša. Oba črnca sta ga takoj imenovala »sestradanca«. In res, nikdar se ni kdo primerneje imenoval kakor ta ubogi bolnik. Prinesla sta naš sestradani prst v parmo zraven naše kuhinje in sta ga skrbno položila na slamo, prižgala sta mu ogrevajoč ogenj in sta mu nato še pomagala potolažiti njegov glad, ki ni hotel vzeti konca. Brat Rosario mu je oskrbel dobro, mehko plahto, ki bi ga naj popolnoma varovala pred mrazom in pred nadležnimi Moskiti.

Pač niso nikdar z Ebumom v njegovem celem življenju tako lepo ravnali, kar se je dalo razločno spoznati iz njegovega hvaležnega obraza. Ubogi siromak se je dobro počutil in se zopet oživil, da, celo nekako šaljivo in z vso potrepljivostjo je odgovarjal na številna vprašanja, s katerimi

sta ga obsipala zamorca. Toda nenadoma jim je prekinil njihov pogovor hud dež in v trenutku je stala cela parma pod vodo. Komaj se je še našel suh prostorček za ležišče. Brat Rosario je torej hotel bolnika prenesti v kravji hlev, ki je bil sedaj prazen zaradi levov, ki so jih opazili pred nekaterimi dnevi v sosednjem ozemlju. Toda Ebuno ni hotel, da bi ga drugam spravili, ker se je v parmi jako dobro počutil in je našel dosti prostora, kjer ga dež in voda nista nadlegovala.

Nastopila je torej noč za dnevom, ki je bil za Ebuna tako pomenljiv in srečen; kakor že dolgo ne je ta večer lahko zopet enkrat zatisnil očesa. Tudi njegova nova prijateljca, oba črnca, sta se že podala k počitku. Mi sami smo se ravno vrnili od obiska Najsvetejšega, ko smo začuli na dvorišču glas kaferske violine, katero so spremljali prigluseni človeški glasovi. Godba je odmevala k nam iz bližne

parme. Presenečen in ne vedoč, kako bi bilo komu mogoče vdreti na dvorišče v tako pozni nočni uri, ne da bi bili mi opazili, je takoj letel dol brat Rosario, da bi si ogledal strah. Pa kdo popiše njegovo začudenje, ko je spoznal v nočnem godcu naš »sestradani prst«. Ubožcu pač ni bilo nikdar tako dobro pri srcu kakor danes in ni se mogel premagati, da bi ne dal tem svojim srečnim počutkom celo po noči serenado izraza, predno se je izročil Morfeju v naročje. Izposodil si je v ta namen godbeno orodje pri naših dveh črn-

cih in sedaj je opeval mesec iz novo pridobljenih telesnih moči s svojim slabim glasom. Pri tem pogledu se brat Rosario ni mogel zdržati, da bi se ne zakrohotal na glas, kar mu je odvzelo strah in skrb za njegov »sestradani prst«. Zdaj se je tudi on lahko potolažen vlegel k počitku.

Prihodnje jutro je bil prostor, kjer so se nahajali voli, še enkrat čedno osnažen in pripravljen in nato so bolnika tja prenesli. Je bilo to veselje za njega! Raztezoval se je in pretegoval na vse strani; prijetna toplota, ki ga je obdajala, se je zdelo, da je zopet otajala njegove trde ude in mu je dobro dela v globočino trca. Proti pol deveti uri sem se podal k njemu. Kako čisto drugače je izgledal ubožec kakor včeraj. Sprejel me je z žarečim se obrazom in ni mogel najti besedi, da bi mi pokazal zadosti svoje veselje in svojo hvaležnost. Rekel sem mu, naj se ne čudi tako črez to, kar smo mu storili, ker smo itak vsi med seboj bratje in ljubi Bog v nebesih je naš skupni Oče.

Nato sem mu razložil, da je samo en Bog v treh osebah, da je ta Bog poslal svojega Sina iz nebes na zemljo, da bi se zveličali in tudi prišli enkrat v nebesa. Da je, da bi postali deležni te milosti, dal svoje življenje na križu za ljudi in da je postavil zakramente, med njimi posebno krst za vse, ki so še pogani. Zdelo se je, da posluša moje razlaganje z največjo pazljivostjo. Da bi se pa prepričal, razume-li dobro jezik naše dežele, sem za trenutek obmolknil in ga najprvo vprašal, predno sem nadaljeval:

»Povej mi, Ebuno, si-li tudi vse dobro razumel, kar sem ti razložil?«

»N' aa, n' aa!«

Izgovori prvo črko počasi in ločeno od obeh zadnjih, te pa v jako nosljajočem glasu, in imaš odgovor mojega učenca, ki mi je hotel s tem zatrditi, da je razumel vse dobro.

Drugi dan sem zopet prišel, da bi nadaljeval poduk z našim dobrim Ebumom, čegar moči so vkljub vsej skrbni postrežbi šle jako hitro nasproti svojemu koncu. Vendar sem vedno nekoliko dvomil, če zadostuje njegovo znanje »Echwaba« (tako se imenuje deželni jezik Kvelimanov), da bi bil v stanu, slediti mojemu razlaganju; dvomi so se še povečali po opombi malega Muzungu Franca, ki me je nekoga dne spremil k bolniku. »Oče«, je namreč ta rekel, »ko je nekaj trenutkov poslušal, »on gotovo ne razume niti besedice o vsem tem, kar mu razlagaš.« Toda Ebuno mi vprašan vnovič zatrjuje, da vse dobro razume. Da bi se iznebil vsake sumnje v tej reči, sem drugače zastavil vprašanje:

»Povej mi, Ebuno, ni-li res, ti razumeš že nekaj tega, kar ti pravim, toda vsega pač ne?«

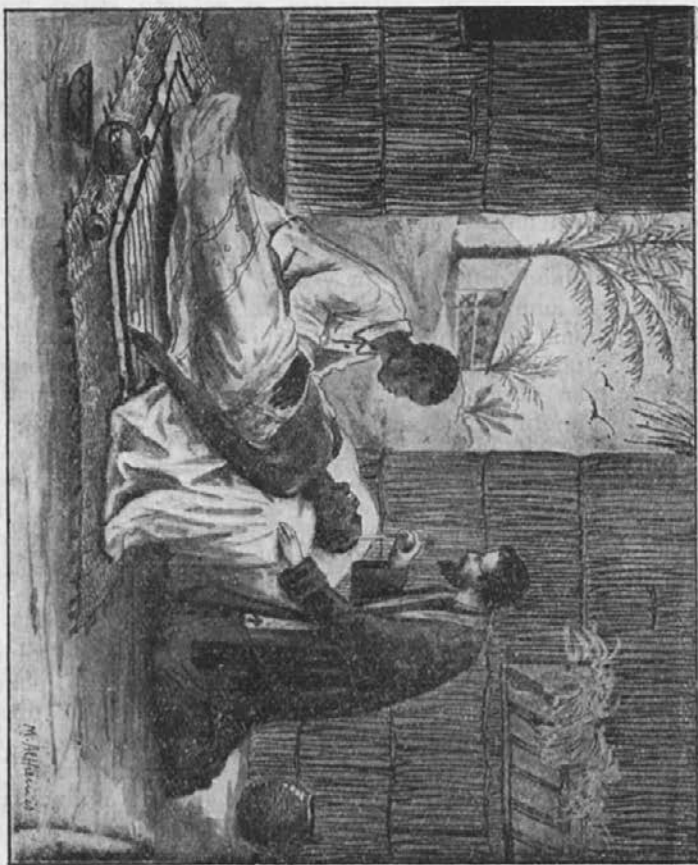
»Vse, belokožec, vse razumem, kar mi praviš,« je trdil najodločneje.

Sedaj se nisem obotavljal dalje, ampak dal sem mu čudodelno svetinjico Brezmadežne ter ga opomnil, naj se preblaženi Devici ki je Mati Jezusova in tudi naša Mati, prav pogosto in prisrčno priporoča. Učil sem ga, naj govori pri tem sledeče besede: »Santa Maria, mae Mulugu dake- leni, santa Maria, mae Mulugu dikoyeni, santa Maria, mae Mulugu divoeni nemi ditambire Batismu ugamala dikale Kri- staou noligana.« (»Sveta Marija, Mati božja, pomagaj mi, sveta Marija, Mati božja, varuj me, sveta Marija, Mati božja, izprosi mi milost, da sprejmem sveti krst in postanem dober kristjan.«) Bile so prošnje, ki sem mu jih navadno večkrat ponovil med podukom, in včasih mi ni pustil jih do konca zmoliti, ampak je govoril sam iz cele duše zadnje besede: »Dakeleni, dikoyeni, divoeni nemi ditambire Batismu.«

Ubogi Ebuno Dala. Zares ni bil preslab potomec svo- jega tako zaničevanega rodu. Ni bil brez razumnosti, vesel in sprejemljiv in je znal prav pametno in dobro odgovarjati. Njegova domačija je bila na obrežju Ligonje pri Maganji da Costa; štel je približno 25—30 let in je bil gotovo ože- njen, kakor vsi zamorci te starosti. Toda, da bi ga bil vpra- šal po vsem tem, ni bilo sedaj časa, in bilo je pred vsem potrebno, ga dobro pripraviti na sveti krst, katerega bi naj sprejel v nekoliko dneh. Da bi bilo to lažje, mi je poslala božja previdnost jednega naših kristjanov, ki se je ravno vrnil iz Maganje da Costa, domovine Ebnunov, potem ko je prebil dalje časa v službi poveljnika. Njegovi pomoči se imam zahvaliti, da ni delal jezik bolniku nikakih težav več, in priprave so se vršile tem hitreje. Toda v jedni točki se je zdelo, da ima pomisleke. Ko sem mu namreč razložil milosti in prednosti svetega krsta, in med njimi v njegovo tolažbo povdarjal, da pride duša takoj v nebo, če umré kr- ščenec po krstu, se ni hotel prav s tem zadovoljiti. »V nebo?« me je prekinil začuden. »Toda mi-li ne bo treba tukaj ob- delovati polja ljubega Boga?« Ubogi »sestradani prst«. Tako se je torej tudi on, kakor večina zamorcev, nahajal v ža- lostni zmoti, da se mora v nebesih prav trdo delati in da po- stanejo po krstu belokožcev sužnji za vse večne čase, da bi obdelovali njihova polja in vinograde v trdi roboti. Ne, go- tovo, za kaj takega ni imel dosti moči in nihče ni mogel od njega zahtevati, da bi nadaljeval tam zgoraj svojo žalostno usodo. »Ne, Ebuno, v nebesih ni treba več delati, ampak

se počiva vse čase. V nebesih je samo veselje, samo gledanje, samo ljubezen in zveličanje v Bogu. Tukaj boš srečen, tako srečen, kakor si na zemlji ne moreš nikoli predstavljati!« Obudila sva potem skupaj dejanje udanosti v božjo voljo, ponovil sem mu še enkrat vzdihljeje na Mater božjo

„Jozefi, sem govoril istočasno, „če si še v stanu prejeti sveti krst, te krstim v imenu“

in mu priporočil, da se J. čisto pripravi, ker mu hočem drugi dan podeliti sveti krst. Nato sem ga zapustil ter sklenil, sveto opravilo zgodaj drugega dne izvršiti, ker sem ga našel zadosti podučenega. Napovedal sem svojemu tolmaču uro in ga prosil, da se znajde zgodaj še enkrat pri bolniku.

Bilo je na prvi petek ljubega meseca maja, na praznik najdbe sv. križa. Maševal sem zgodaj in sem mašo daroval presvetemu Srcu za vse potrebe misijona in posebno še za

našega bolnika. Ko sem opravil zahvalo, sem srečal Joahima, svojega asistenta za danes, že pri vratih. »Požuri se, Joahim,« sem ga še opomnil, »hiti naprej k bolniku in ga pripravi na krst. Jaz bom izpil med tem par požirkov kave in bom tudi takoj tam. Toda komaj sem se vzdignil čez nekoliko minut od mize in se podal na pot k hlevu, ko mi je še prišel nasproti Joahim in klical: »Oče, oče, on že ne govori več!«

Izvan sebe od strahu pri teh besedah, sem podvojl svoje korake. V trenutku sem stal pred bolnikom. Ležal je tukaj, odrevenel in neobčutljiv in ni dal nobenega znamenja življenja več od sebe. Tresel sem ga, klical po imenu, pa Ebuno ni slišal več. Kri mi je hotela zastati v žilah.

»Joahim«, sem rekel, položi svojo roko na njegovo srce in se prepričaj, če še bije!«

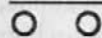
»Malo je še toplo, oče,« je odvrnil.

Pograbil sem svojo majhno steklenico s krstno vodo in oblij z njo njegovo glavo. »Jožef«, sem govoril istočasno, »če si še v stanu sprejeti sveti krst, te krstim v imenu Očeta in Sina in Svetega Duha!«

Srce bi mi bilo počilo bolečine, če bi vedel, da ga nisem krstil pri polni zavednosti, ali da ga celo krstil nisem. Žalosten se nagnem čez njega in prisluškujem, če bi vendar še kje ne opazil življenskega znamenja pri njem, ko je naenkrat večkrat zaporedoma razločno in glasno vzdihnil in premikal ustnice, kakor bi hotel kaj reči. To me je jako pomirilo; olajšan sem si oddahnil. Zdaj sem vendar lahko upal, da sem to dušo, ki je še samo na zadnji klic od zgoraj čakala, da bi se ločila od svojega slabotnega telesa, rešil po vodi preporoda za nebo, da bi tam hvalila na vse veke usmiljenost božjo, ki ne gleda toliko na naše zasluzenje, da bi nas rešila, ampak je v vsem in pred vsem do brota in usmiljenje.

Od zdaj so obiskovali naši oo. drug za drugim umirajočega, da bi ga podpirali s svojimi molitvami v njegovi zadnji uri. Ebuno, ubogi »sestradani prst«, ki ga je božja previdnost pripeljala k nam ravno pred osmimi dnevi, je umrl po dolgem smrtnem boju še istega dne okoli 10. ure predpoldan, da bi zamenjal, kar smemo trdno upati, to ubogo življenje z vsemi njegovimi stiskami in mukami z nebeško srečo in večnim mirom.

Apostolski vikarijat Sudan.

Kartum (Sudan), 16. listopada 1908.

Visokorojena gospa grofica!

Pred kratkim sem se vrnil po trimesečnem potovanju iz notranje dežele semkaj. Obiskal sem postaje v deželi Šiluk in v Bahr el Ghazal, kjer sem tokrat doživel res precej tolažljivega in vzpodbudnega.

V obeh postajah Lul in Atigo na levem bregu Belega Nila zori vidno sadje potrpežljivega misijonskega delovanja. Nezaupnost, ki jo je kazal bojevit in samozavesten rod Šilukov proti vsemu tujemu, izginja v naših postajah vedno bolj.

Na praznik Kristusovega vnebohoda sem obhajal prvega izpreobrnjenca v Lulu, Viljema Njakuei. Ta je otrok milosti, dobro podučen v naši veri, in je res napravil name s svojim mirnim in skromnim vedenjem jako dober vtis in samo želeti je, da bi bili vsi prihodnji katoličani tega rodu njegove vrste. Mladičji, dečki in deklice, ki so jih podučevali oo. in sestre, so znali vse temeljne verske resnice in so odgovarjali izvrstno na moja tozadevna vprašanja.

V Lulu se je posrečilo ustanoviti misijonsko naselbino. Ta ustanovitev ni bila lahka. Kdor se naseli v vasi misijona in se nas oklene, se odprave po naziranju Šilukov svojemu rodu in neha biti Šiluk. Kdor hoče razumeti ta predsodek, se mora postaviti na njihovo stališče. Šiluki so videli prej dohajati v svojo deželo mnogo tujcev, Turkov in Arabcev, ki so jo pozneje zopet zapustili. Sedaj se pa bojijo, da bi tudi mi misijonarji ne izginili nekega lepega dne, in potem bi rodni bratje one Šiluke, ki so se nas oklenili, zasramovali in zaničevali kot nekdanje zaveznike tujcev. Po mojem mnenju je ta strah največ kriv, da se Šiluki ne izpreobrnejo; če bi se mogli prepričati, da bi mi ne zapustili njihove dežele, tedaj bi večina se nas takoj oklenila. Toda ni mogoče, jih o tem prepričati s samimi besedami in trditvami; tukaj lahko pomore samo čas in dokaže, da njihov strah ni opravičen.

Vkljub težavam se je posrečila ustanovitev naselbine. V bližini postaje se dvigujejo okoli velikega dvorišča koč družin. Tukaj ni sledu o nezaupnosti, otroci so skoraj celi dan na postaji, kjer dobivajo poduk. Ob nedeljah ima komaj 50—60 ljudi prostora v kapeli, čeravno čepijo na tleh.

V Atigu v okrožju Tunga so Šiluki številnejši in število katehumenov dečkov in deklic, znaša že 83. Vpeljava verskega poduka nam ni delala nikakih težav. Šiluki, kakor vsi divjaki, so materijalisti in otroci tega sveta; vsi hrepenijo le po gmotnem dobičku. Poljsko delo, paša živine in poslušanje poduka so jim brez razločka dela, katerim se podvržejo z istim namenom, namreč da bi kaj pridobili. Ne umejo, zakaj bi moral dobiti samo delavec in pastir plačo, a obiskovalec poduka bi moral oditi praznih rok. Pri teh nazorih so imeli misijonarji premagati resne težave in so doživeli pogosto razočaranja. Ravno malo pred mojim dohodom so dečki trikrat stavkali; zadnjikrat se je talo-le zgodilo. Med podukom se je vzdignil nenadoma najživahnejši deček ter rekel: »Dosti, za danes sem dosti delal!« Po teh besedah je zapustil meni nič tebi nič šolsko sobo. Med ostalimi otroci je nastalo šepetanje, in drug za drugim je izginil, dokler ni o. sam ostal, kateremu ni preostalo nič drugega, kakor da je vzel svoj brevir in šel obiskat nekega bolnika. Povzročitelj stavke se je povrnil čez dva dneva in njegovi součenci so sledili njegovemu zgledu. Prigodi se tudi, da rabijo stariši svoje otroke za poljska dela in jih odtegnejo poduku, drugi dečki se naveličajo poduka in ne pridejo več, in zopet druge odvrnejo hudobni čarovniki. Vkljub temu so uspehi, ki smo jih dozdej dosegli, prav vzpodbudljivi.

Izprašal sem dečke in deklice iz veronauka, pri čemur mi je bil neki o. za tolmača. Vsi so vedli temeljne resnice in so odgovarjali hitro in povoljno; nekateri otroci so se kazali precej živahne. Mnogi odgovori so bili res otročji. Ko sem vprašal nekega dečka: »Zakaj se skrijejo dečki, če store kaj hudega?« je odgovoril: »Ker se jih tepe, če jih kdo zagleda.« Vprašal sem dalje: »In če te ne vidijo ljudje, ali ni nikogar drugega, ki bi te videl?« Odgovor: »Da, Bog me vidi; toda on je daleč proč, in predno pride k meni, že zbežim.« Jedno izmed nazadnje došlih deklic sem vprašal: »Čemu prideš k pouku?« Odgovor: »Da dobim jesti.« Dobil sem vtis, da so deklice manj nadarjene, bolj raztresene in površne kakor dečki. To se da iz tega razložiti, ker dorastejo v deželi, kjer žena veliko manj pomeni, kakor mož.

Wau, središče provincije Bahr el Ghazal, šteje okoli 3000 prebivalcev, večinoma poganske domačine razsežne pokrajine. Nekaj mohamedancev iz severnega Sudana vtisne kraju deloma mohamedanski pečat. Tukaj se peča naš misijon poglobitno z vodstvom začetne in rokodelske šole, katero je postavila vlada. Razun 20 dečkov, ki se vzgajajo v misijonu, obiskuje tudi 23 zunanjih šolo. Njihove znanosti, tako v po-

četnih predmetih, kakor tudi v veronauku, me jako zadovoljujejo. V nedeljo, dne 9. velikega srpana, sem posvetil misijon sveti Družini, radi tega sem prinesel s seboj lično podobo svete Družine, katero smo postavili na altar.

Okoli 30 km jugovzhodno od Wauja se nahaja postaja Kleveland med zamorci Djur. Bili so v začetku ustanovljeni v $\frac{3}{4}$ ure oddaljenem Ubili in šele pred kratkim so jih prenesli semkaj, kamor so se izselili domačini. Oba misijonarja z dvema bratoma sta stanovala v slamnatih kočah in tudi kapela z Najsvetejšim se nahaja na takem prostoru. Na vprašanje, kako je bilo mogoče vse to v tako kratkem času zgotoviti, sta mi misijonarja pomolela nasproti svoje roke, ki so bile polne žuljev. Vkljub mnogemu naporu in delu sta že začela s podučevanjem veronauka.

Mnogo dečkov in mladeničev je že znalo najpoglavitejše molitve in resnice naše vere, ki so se jih naučili na stari postaji Ubili pri žalibog tako rano umrlem o. Štefanu Vockeuhuber. Dajal sem jim majhna darila po pridnosti in zasluženju.

Okoli 55 km severozapadno od Wauja leži postaja Kayango pri zamorcih Golo. Ta rod je jako pristopen in zato je tam misijonsko delo jako napredovalo. V zadnjem letu je bilo krščenih prvih osem katehumenov; za letos so bili tisti pripravljeni na prvo sveto obhajilo, deset drugih na sveti krst in vseh osemnajst na sveto birmo.

Predno sem podelil te zakramente, sem vse izprašal.

Razun jednega odraščeneega izpreobrnjenca, ki ni prav pri pameti in ga radi tega nisem mogel pustiti k prvemu sv. obhajilu, so bili vsi dobro pripravljeni in podučeni. Podelil sem jim torej te svete zakramente.

Pri tej priložnosti je prihitelo mnogo ljudstva iz bližnje in daljne okolice semkaj in praznovala se je prava narodna slovesnost. Pet navzočih sultanov ali velikih poglavarjev je bilo pogoščenih in obdarovanih ter sem jim jako toplo priporočal našo zadevo.

Zbranim birmancem sem govoril o sv. Očetu in o njegovem duhovniškem jubileju. Prihodnji dan so mi prinesli radovoljno jubilejne darove, skupno okoli 6 K.

Tukaj v Kayangu se namerava ustanoviti druga misijonska naselbina. Započela se je s tem, da sta se dva odraščena izpreobrnjenca naselila v bližini misijona. Tem se je pridružilo več starišev s svojimi dečki, ki so se vzgojili v misijonu. Sedaj je tukaj devet družin z 36 dušami.

Iz Bahr el Ghazala in iz dežele Šiluk sem vzel s seboj prepričanje, da smemo tukaj upati na najboljše uspehe.

Treba je samo časa in denarja; denar se pa da komaj kje uporabiti z večjim dobičkom ko tukaj.

Naše postaje v severnem in mohamedanskem delu Sudana, namreč Kartum, Halfaya, Omdurman, Port Sudan, Assuan, se nahajajo v navadnem teku. V celem misijonu deluje 30 duhovnikov, 22 bratov in 41 sester. Ker živimo v duhovniškem jubilejnem letu svetega Očeta, omenim samo kratko, da smo imeli tudi tukaj v Kartumu svojo papežovo slovesnost. Dne 10. velikega travna na varstvo svetega Jožefa, smo jo praznovali. Ker je naša cerkva za take priložnosti premajhna, zato smo postavili v misijonskem vrtu neke vrste cerkvo iz šotorov. Po govoru o svetem Očetu sem imel slovesno službo božjo, kateri je prisostovalo razun 200 angleških vojakov, mnogo stotin evropskih, orientalskih in črnih kristijanov. Sudanska vlada je bila uradno zastopana po glavnem guvernerju Sir Renigaldu Wingate, po glavnem nadzorniku Sir Rudolfu baronu Slatinskem in po finančnem tajniku Count Bernardu.

O nameravani stavbi cerkve tukaj v Kartumu naznanjam Vašemu Visokorodju, da je učinkovala splošna denarna kriza zadrževaje naše podjetje. Upam pa, da bom lahko kmalu položil temeljni kamen in zaupam na Boga in na pomoč dobrih duš.

Dočim priporočam ta obširen misijon z njegovimi vedno se množječimi potrebami Vaši velezaslužni družbi in njenim podpornikom, bilježim z odličnim spoštovanjem Vašemu Visokorodju iz srca udani

† Franc Ksav. Geyer, apost. vikar.

Benadir. (Trinitarci.)

O. Ludovik Rihard od Trinitarcev piše iz Gélíb-Issa-Kristosa z dne 24. kimovca na glavno voditeljico družbe sv. Petra Klaverja:

Sem dolgih mesecev je že priteklo, odkar sem odpotoval iz Rima v naš ljubi misijon in še le danes mi je dano, stopiti na zemljo, ki jo je izročila sveta pokorščina moji oskrbi, govorim namreč o postaji Gélíb-Issa-Kristosa ob Hímibi. Bila je ustanovljena šele pred tremi leti od globoko obžalovanega o. Leandro med vsakovrstnimi težavami in za ceno neverjetnih žrtev, celo za njegovo življenje.

Od tega časa niso prenehale težave in vspehi niso v nikaki primeri z bridkostmi, ki so jih tam misijonarji pretrpeli in jih še pretrpijo. Te izvanredne težave, na katere

zadenejo misijoni pri vsakem koraku in ki ovirajo njihov napredek v italijanski deželi Somali, so že dolgo prej videli ter jih napovedali drugi veliki misijonarji, kakor msgr. Le Roy, ki piše v svojem delu »Iz Aden v Zanzibar« v letu

Dva Somali otroka.

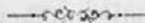
1894: »Kar se tiče dežele Somali, bodo vsi storjeni naporji za trenutek brez uspeha. Moralo bi se tam ustanoviti novo središče za misijonsko delovanje, kar bi bilo seveda težavno in nevarno, ker nastopijo pri vsakem koraku raznovrstne pomanjkljivosti. Toda katoliški misijonar nima nikjer navade, da bi se odtegnil trudu; ni se podal v tujino, da bi živel udobno. Vedno se zopet najdejo novi izvoljenci, ki nado-

mestijo padle in ki sledijo glasu angela iz Afrike: »Transiens adjuva nos!« In ti pridejo, ne da bi se dali vstrašiti od sedanjih ali prihodnjih težav, dočim delijo drugi milodare za njihovo vzdrževanje in podpirajo z molitvami one, ki kakor njihovi predniki z veseljem delajo brez oddihljeja in trpijo brez tolažbe in umirajo brez slave, ker pričakujejo od Boga povračilo.

Nahaja se še neko staro izročilo, ki pripoveduje, da je sv. Franc Ksaver naletel na to negostoljubno obrežje, toda bil je čez malo časa prisiljen ga zapustiti, ker je moral priznati, da še ni prišel za njega čas milosti. Zdi se, da je ta ura božjega usmiljenja sedaj nastopila. Vkljub sedanjim težavam upa srce na bogato žetev v kratkem času. Za sedaj nam tukaj ni dovoljeno pridigati drugače, kakor z vzgledom. Vlada nam je prepovedala vsako razširjanje vere, celo nošo duhovne obleke, kar se ne nahaja nikjer drugod. Vedno se boji, da bi ne počenjali misijonarji kakih neumnostij in s tem dražili fanatične mohamedance. In vendar kolikokrat sem videl te gospode, ki zastopajo vlado v naselbini, da so se smejali na ves glas in očitno norce brili iz ubogih Somali, če so izpolnjevali nekatere šege, ki jih jim predpisuje njihova vera. Iz tega se da sklepati, kakšen duh je narekoval postave, ki ovirajo delovanje misijonarjev.

V Gelibu imamo na oskrbi bolnike, ki prihajajo k nam vsak dan v velikem številu in iz daljne daljave. To je čas setve. Imamo jedno siromašno kočo, ki nam služi kot stanovanje in kot kapela; slaba je tako, da si nikdar ne upamo v njej shraniti posvečene hostije. To pomanjkanje se vendar ne da prenašati in zato se predrzнем, gospa grofica, obrniti se na Vašo velikodušnost in na vse prijatelje družbe sv. Petra Klaverja, da nam bo mogoče prav kmalu pozidati štiri zide. To bo prvo stanovanje pravega Boga v tej neverni deželi.

Upam, da mi bo mogoče, podati Vam v prihodnjih pismih natančneje posameznosti o naši postaji in o prebivalcih dežele Somali.

Kratka misijonska poročila

Iz Severne Rodezije nam piše P. Torrend, S. J. 1. aprila; Izvanredna lakota še zdaj ni popolnoma minila. Vreča koruze stane 20 šilingov namesto osem kvečjemu. Bilo je grozno gledati

te kostenjake, ki so se komaj premikali in vendar so iskali na poljih in v gozdih korenin in so popolnoma pozabili sejati in snažiti polja. Vse sem izdal za nje, celo svojo čredo, ki je štela

160 koz in ovc. Bil je grozen prepad bede, v katerem je vse izginilo. Vendar ni nihče 12 milj daleč od misijona umrl od gladu, dočim so umrli mnogi v oddaljenih vaseh. Nasada mojega bombaža je vsled teh okolščin silno trpela in žetva bo za polovico manjša in bo komaj pokrila dolgove, katere sem napravil že na to žetev. Bojim se, da bo moj načrt, nastavitvi katehiste, splaval po vodi, če ne bo nove pomoči. In vendar me sili k temu božja previdnost! Rodbina Ba-Sori, okoli 500 duš, hočejo vse svoje otroke poslati k meni. Nek zamorec, ki je prišel od vzhoda in katerega spoštujejo kot preroka, je vsem zbranim glavarjem na srce polagal, da bi naj obrnili vso pozornost na moj poduk in svoje otroke k meni poslali in ne drugam. Zdaj se smatrajo vsi prvaki za »naše« in takorekoč za

katehumene našega misijona. Vsi otroci in vsi mladi ljudje prihajajo od vseh strani k meni 60 do 80 km daleč. Toda, kako hočem vse te ljudi preživeti, obleči in jim stanovanja priskrbeti med podukom? Delajo sicer, toda to, kar zdaj delajo, se bo želo še le v juliju 1910, dočim so izdatki za nje že zdaj precejšnji. Če teh dobrih otrok ne sprejemem bodo šli k adventistom, ki imajo svojo naselbino 30 milj od tod. Kaj storiti? Zaupam na družbo sv. Petra Klaverja, kajti od drugod ne dobim niti najmanjše podpore. — Začeli so zopet zidati železnico od Broken Hill do Kongo. Boga prosim, da bi to delo ne imelo samo tega uspeha, da bi Adventisti in drugi razkolniki prišli v deželo. Denarja imajo v obilici! O, da bi vendar si katoličani vzeli k srcu: »Milodari pokrijejo mnogo grehov.«

V diru skozi francosko Švico.

Zoper vse pričakovanje (kakor dokazujejo zadnja poročila naše glavne voditeljice) je bilo tej mogoče svoj prihod v Solnograd zavleči in tako je uporabila kratek čas štirinajstih dni, da bi izvedla že davno zasnovani načrt: namreč kratko potovanje za propagando skozi Wallis.

Dne 6. rožnika smo zapustili Rim, prenočili v Genovi in smo dospeli dne 7. zvečer v ljubko mestice Brig. 9. rožnika je bilo nemško predavanje za gojence uršulinskega samostana v Brigu. Istega dne smo šli dalje proti glavnemu mestu Wallis-a, staro-častitljivemu Sitten-u, kjer smo se dan pozneje udeležili slavne procesije sv. Rešnjega Telesa. Dne 11. nas je sprejel msgr. Abbet, sittenski škof, ki je blagovolil naše delo za svojo škofijo potrditi in priporočiti. V nedeljo dne 13. javno francosko predavanje v veliki dvorani maison populaire (ljudska hiša), ki je imela komaj prostora za navzoče. Med drugimi je bilo navzočih najmanj 12 duhovnikov. V sredo, dne 16. nemško predavanje v penzionatu (vzgojevališču) častitih križevskih sester v Lenk-u (mesto). V četrtek, 17. smo se peljali v St. Maurice (Moris). Isti večer francoski govor v dvorani Hotela de ville. Mnogo po-

slušalcev. Prihodnji nas je jako milostno sprejel omenjeni opat v St. Maurice. V soboto smo se mudili med dvema vlakoma v Aigle (Egl), kjer nam je bil omogočen govor po nekdanjem gojencu v vzgojevališču tako zvanih gospâ de St. Clotilde. Zvečer prihod v Friburg. V nedeljo, dne 20. popoldne ob 4. uri francoski govor v Friburgu v veliki dvorani Grenette pred mnogoštevilnim občinstvom. Različni ženski zavodi so poslali svoje gojence tja. Tudi misijonski zavod oo. od sv. Duha je poslal mnogo gojencev, med drugimi o. Doppler-ja, (ki je šele tukaj našel priložnost, se osebno seznaniti z našo glavno voditeljico) in dva misijonarja iz Longo, o. Guéguez-a in o. Bourqué-a. Prihodnji dan smo se peljali skozi Bern in Lucern v Cug, kjer se je končalo malo propagandsko potovanje.

V imenu naše glavne voditeljice še prisrčno zahvalo vsem, ki so nam tako postrežljivo šli na roko bodisi s svojo gostoljubnostjo, bodisi po pripravi govorov, bodisi po prevzetju oddajalnic. Nebo jih naj za to bogato poplača.

M. E.

Časopis družbe sv. Petra Klaverja.

Rim, 30. roznika. Obisk dominikanske prednice iz Rhodezije, matere Ignacije Haslinger, ki je bila 28 let neprenehoma v Afriki, kjer je delovala v Gospodovem vinogradu. Bila je prva izmed onih sester, ki so prodrle v to misijonom odprto ozemlje, in veliko težav ter pomanjkanj je bil njen delež. Mesece dolgo bivanje pod šotori in potem skozi leta v siromašnih kočah je bilo posebno škodljivo njenemu zdravju. Danes imajo sestre dobre hiše v starih postajah, toda neomajeno zidajo novo in za te želijo pred vsem opreme za cerkve, ki bi se naj postavile.

Filijalka v Inomostu. Dne 7. junija smo imeli podporniško zborovanje, pri katerem je visokčastiti P. Hättenschwiller S. I. predaval.

Filijalka Zug. Od 22. junija do 5. julija je bivala glavna voditeljica družbe sv. P. Klaverja v naši filijalki. Namen tega kratkega bivanja ji je bil, družbi sv. Petra Klaverja v Švici zagotoviti pravico osebnosti s tem, da se jo vpiše v trgovinsko kazalo. Dne 4. julija imeli smo zato v naši filijalki sklepčno zborovanje, pri katerem so se sedanjim udom nova pravila predložila, katera so bila tudi od

istih potrjena. Volilo se je predstojništvo in tri odborne ude. Voditeljica društva je gospdč. Klementina Schmitz, podvoditeljica gospdč. Melanija pl. Ernst, tajnica gospdč. Julija Nigg-Buttiker. Odbornice: gospa Lusser-C., gospdč. Berta Rossard in gospdč. Babette Schell. Nadalje se je pri tukajšnjem bivanju tudi gospa glavna voditeljica bavila s tem, da je dala potrebna navodila za bodoči katoliški shod v Švici, katerega se bode tudi naša družba vdeležila v posebni skupini.

POZOR!

Štejemo si v dolžnost naše P. t. naročnike in bralce »Odmeva« opozoriti na nepotrebne stroške, katere si napravijo s pošiljanjem že porabljenih znamk. Prav mnogokrat se pripeti, da nam pošlje ta ali oni omenjene znamke v zaprtem pismu ali zavitku, velikokrat še priporočeno, za kar ima več stroškov kakor so znamke vredne. Prosimo torej vse one, kateri radi znamke nabirajo, naj jih toliko časa spravljajo, da jih bode skup za 5 kg teže, ali pa če jih ne upajo toliko skup nabrati, naj pa manjšo skupino pošljejo v papirju zavite v odprtem zavitku (kuvertu), kar bode manj poštnine stalo. Hvaležni smo vsem nabiralcem znamk, če nam tudi le malo pošljejo, ker s tem podpirajo misijonsko delovanje. Upamo da ta opomnja bo še bolj vse za nabiranje znamk ogrela.

Popolni odpustek.

ki ga lahko dobijo udje družbe sv. Petra Klaverja meseca vinotoka.

15. vinotoka, na god sv. Terezije.

28. vinotoka, na god sv. apostolov Simona in Jude Tadeja.

Pogoji: Vreden sprejem zakramenta sv. pokore in presv. Rešnjega Telesa obiskanje cerkve in molitev po namenu sv. Očeta za razširjanje sv. vere.

Ponatis člankov iz »Odmeva iz Afrike« ni dovoljen, ponatis misijonskih pisem in poročil le z natančnim podatkom virov.